

De trei ori in septimana: Mercuri-a, Wipri-a si Dominec'a, candu o cda in- trega, candu numai diumetate, adeca dupa momentul imprejurarilor.

Profulu de prenumeratiune:

pentru Austria: 8 fl. v. a. in- tregu, 4 fl. v. a. diumetate de anu, 2 fl. v. a. patriciu.

pentru Romania si strainetate: 16 fl. v. a. in- tregu, 8 fl. v. a. diumetate de anu, 4 fl. v. a. patriciu.

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun- dinta a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespundintele, ce pri- vese Redactiunea, administratiunea seu spe- ditur'a cate vor fi nefracate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru **anuncie** si alte comunicatiuni de in- terpasu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetibile se facu cu pretu scadutu. Profulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

ALBINA

Ca 1 octombrie s. v. incepem patra- ma dia urma ala anului cur. si cu oca- zia acasta se deschid prenumeratiuni la foia noastra, cu conditiunile ce prevedu in frunte: adeca: 2 fl. v. a. pe pa- triciu, 4 fl. pe diumetate de anu.

Epistolele a se adresá: redactiunei Albina, Viena, Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43.

Rogam a si incunoscitati de tim- pu, ca se ne potemu orientá in privin- ta esemplarielor de tiparitu, si incun- sca intreruperea in spedare.

Redactiunea.

Viena 21 sept./3 opt. 1867.

Dualismulu mai luá de la romanii Transilvaniei o institutiune remasa loru cu timpul candu egala indreptare natunala devenise artiolu dietalu de lege, sacrificatulu de monareulu. Tribuna- lulu supremu nu mai este. Se desfiintieza prin o despusetiune ministeriala. Nascutu intre toate formele constitutiunali, roma- ni vor fi acceptatu ca mórtea de e se i se antemple se fie demna de nastera lui. Dar nu fu astfelu, elu nu potú avea sórte mai buna, dupa ce neki mam'a ce l'a nas- cutu (articii primi de legi) nu gustara sima mai mare, ajunsera doue rescripte, sa totu ce s'a lucratu la Sibiu se scose din validitate, lasandu natiunea romana plina de ingrigire pentru venitoriulu seu.

Cu atat'a dualismulu inca nu s'a sa- turatu, se sente ca-i mai lipsese ceva pentru ca se se pota crede infintiatu ga- ta. Neci pote denega acasta. Cislaitan'a patimesce de morbulu cehicu, Transla- tan'a de morbulu croato-slavonu.

Cislaitan'a se cugeta de cura, si nu mai scimu a catea ora ni spunu diurna- le niemtiesci ca s'au inceputu negocia- tiuni cu cehii pentru a li multiam unele pretensium natiunali ca asiè se se impa- ce cu sistem'a de astadi. Dreptu publicu separat nu li se pote incuviintia, inse vor ave si ei unele „drepturi istorice“ si apoi ce frumosu va fi candu Majestatea sa se va incorona la Praga. Nu scimu ce vor respunde federalistii, foile loru tacu pana acum in asta privintia, spunendu- ne ca sciri mai importante procesele de presa.

Translaitan'a, fiindu mai sprintena la temperamentu, se crede si mai voini- cosa la ósa, incepe cura mai radicala si mai curagiosa contra morbulu croato- slavonu. Unionistii din Croatia cerca a delaturá din calea lor pre individii din partia natiunala cari nu li vinu la soco- tala, fie profesori fie oficiali politici ori judecatoresci. Ei prevedu ca astadi o die- ta croata s'ar pronuncia contra uniunei, deci nu conchiamu diet'a pana nu vor fa- ce mai antaiu restauratiunile municipale, la acestea vor portá grige se reesa ómenii lor si apoi sub auspiciile acestora se se faca alegerile dietali. Asiè prece-

pemu cuvintele din „Agram. Zeit.“:

Diet'a se va conchiamá turundu, dar mai antaiu — precum intielegem — se vor reorganisa reprezentantiele comitate- loru, in locu de adunari comitatense se vor introduce comite comitatense casi in Ungaria. Intr'acesta e plinu aerulu de fame despre suspinderi din oficie sc'.

Ieri si alalta ieri se latise faim'a cum- ca pe teritoriulu statului papale a eruptu rescóla, ajutata de voluntarii garibaldi- ani cari au trecut acolo, desclinitu se afirmá acasta despre provinci'a Viterbo, si ca s. parinte s'ar fi mutat la Civita- vechia. Faim'a produse mare sensatiune la bursa, acu incepe a perde din credia- mentu, telegramulu neci confirma neci deminte apriatu. E afara de tota indoie- l'a ca cestiunea Romei a devenitu urgin- te, prinderea lui Garibaldi n'a deslegat'o, unii voluntarii vor se plece si fora de ge- neralulu. Negotiatiunile se continua intre Roma — Paris — Florentia.

De la diet'a Ungariei.

(*) Pesta in 1 opt. n. 1867.

Astadi la 11 óre adunandu-se deputatii in numeru — dóra mai micu de catu ieri, fi- ndu de fatia toti ministrii afara de contele Fesztych, — presiedinte Szentiványi des- chise siedint'a, dandu cetire Protocolulu despre siedint'a de ieri, carele se incuviintieza. Dupa acasta presentá adunarei unele petitiuni, pre- cum si unele protocoale despre alegeri de depu- tati, cari se trecu parte la comisiunea pentru petitiuni, parte la cea verificatoria de mandate.

Se procede apoi la votare pentru comi- siunea de 15 membri in caus'a imprumutulu, amesuratu propuneri ministrului de finantie in siedint'a de ieri.

Incheiandu-se votarea, deputatulu Né- meth Károly face o propunere, resp. unu e- mendamentu la proiectele ministrului de justi- tia pentru reorganizarea justitiei.

Ministrulu justitiei Horváth si depu- tatulu Bonis dau a pricepe propunatoriulu, ca deca propunerea sa are se treca de petitiune in acasta caus'a; pote se fie la locu si va avé se treca la comisiunea pentru petitiuni; era deca e ca acsa propunere se fia emendamentu, a- tunci ea nu pote se aiba locu, pentru cuventulu, ca proiectele ministrului nu sunt inca depuse pre mesa' casei.

Deputatulu Né meth declara propune- rea sa de emendamentu, totusi nu o ió indere- tru, ci o lasa pre mesa' casei.

Ne mai fiindu alte obiepte la ordinea di- lei, siedint'a se disolve, anunciandu presiedin- tele siedint'a venitoria pre manedi la 11 óre.

Pesta, in 2 opt. n. 1867.

Presiedintele Szentiványi deschide sie- dint'a de adi curendu dupa 11 óre; de fatia sunt ministrii casi ieri; numerulu deputatiloru inca nu se pare a se fi inmultitu.

Se citeste si autentica protocolulu siedin- tiei de ieri; dupa acasta presiedintele presenta esibitele incurse, anume unele petitiuni si pro- tocole de alegeri, cari se trecu la comisiunile — parte cea verificatoria, parte cea pentru petitiuni.

Amintesc apoi presiedintele, ca poimane in 4 opt. este diu'a onomastica a Majestatei Sa- le; se va tione deci solenitatea servitiului dum- nedieescu in Buda, era dlu ministru-presiedinte e pofitu a descoperi M. Sale gratulatiunea cor- pului reprezentativu.

Unu notariu reporta acum despre resul- tatulu scrutiniului votarei de ieri, dupa care din 359 de deputati verificati au votatu 166; oole mai multe voturi, adeca cate 160 au pri-

mitu Deák si Gozdu, cele mai puoine, adeca abid vro 50 contele Keglevich Béla. S'au alesu preste totu urmatorii membri in comisiunea pentru imprumutu: Deák, Gozdu, Csengery Ant. Ghiczey Kol. Kautz, Tisza Kol. cont. Bethlen V. Bezeredy, b. Kemény G. Bonis, Somsich, Trefort, Kovách L. Pulazky si c. Keglevich B.

Din stanga sunt asiè-déra patru sidintre romanu unulu.

Dupa acasta publicare, capulu stangei ex- treme, adeca L. Madarász face esceptiune con- tra validitatei alegerei publicate, fiindu ca ea s'a facutu cu mai puoine ca diumete de voturi ale casei. Pretinde asiè-déra ca cas'a se se tiona de dispusetiunile regulamentulu scu si se faca ale- gere noua.

Asupra acestei intrebatiuni se incinde a- poi o disputa scurta, dar apriga, la carea iegu parte langa Madarasz, Halász B, Besze si Patay, contra Madarasz — Vaday, Somsich, Tisza Kálm. si Keglevich B; Cesti din ur- ma sustienendu, ca votarea nu este unu con- clusu de sine, pentru alu caruia validitate s'ar recere majoritatea membriloru casei, ci este nu- mai esecutiunea, adeca punerea in vietia a unui concludu, anume a concludului — case se aléga comisiunea propusa de ministrulu finantieloru.

Deci fiindu ca acestu concludu de alalta ieri nu s'a atacatu, si nu se mai pote atacá, implinirea lui prin alegerea membriloru comisiunei e va- lida — macaru cu cate voturis'ar fi intemplatu ea. **)

Cas'a cu majoritate forte precumpenitoria de voturi decide pentru acasta opiniune, si asiè membrii esiti din scrutiniu se recunosc de ales.

Ne mai fiindu obiepte la ordinea dilei, siedint'a se disolve, era cea mai de aprópe va fi publicata in modulu indatinatu.

Aici ati se facu observatiunea, ca planulu ministeriului, dupa cum s'a manifestatu elu in clubulu Deákistiloru, era, ca diet'a dupa ce va fi votatu imprumutulu si propuneri depu- tatiunei ce a lucratu in Viena la impacatiune, si dupa ce va fi alesu delegatiunea cea mare, a- deca de 40 de membri din cas'a reprezentanti- loru si de 20 de membri din cas'a boieriloru, in 3-4 septemane éra si se proróge, fiindu ca ministeriulu n'a pregatitu materialulu de lipsa pentru legelatiunea mai de parte; — dar la respicările din multe parti ale deputati- loru, ca poporul ascépta cu nerabdare de la dieta si mai alte rezultate, de catu totu numai decretari si regulari de sarcine, si ca depu- tatii nainte de a poté areta atari rezultate nu vor fi bine veduti si primiti in senulu alegatoriloru, s'a facutu invoiela, ca diet'a se nu se mai proróge, ci pre catu tempu va lu- cra delegatiunea in Viena, membrii dietei se lucre prin sectiuni.

Dintre deputatii romanu inca totu mai lipsescu cei mai multi. —

Pesta 2 octobrie.

(*) Cas'a magnatiloru a tieniu astadi la 12 óre o siedintia scurta sub presiedint'a contelui Ioane Cziráky, carele aduse casei a minte de onomastic'a Mai. Sale Imperatului, deci cas'a incredintia ministrului presiedinte ca la pre naltulu tron se esprime sentiemintele de loialitate ale magnatiloru. O multime de magnati ceru concediu.

*) Se vede ca criticele cele petrunditorie, ce se publi- cara din partea aoperatoriloru interesloru nostre in „Zukunft“, nu remasera fora succesu. Red.

**) O parere — dupa opiniunea mea — esatu se pote de retacita. Tota votarea unei corporatiuni e unu actu decidiendu prin majoritate, — de cumva statu- tele nu dispunu altu felu; regulamentulu casei de diosu a dietei Unguresci nu dispune altu felu, ergo, etc. Rep.

De la senatulu imperiale.

In siedint'a de marti s'a continuatu des- baterea asupra novelei la legea penala pana la capetu. Nu putiona confusiune aparú la votarea asupra §. 11. lit b si c; cu tote acestea trecu legea acasta prin foavulu alu doile parlamen- tariu, ce sórte va avé la cetirea a treia, e cu totulu dubiu, se pare inse, ca, pre langa tota bunetate ce se uneste decisiuni, va cadé.

Mai multu norocu avú legea despre de- laturarea sentintieloru judetiale asiènumite ab instantiu; case se primi si la cetirea a treia.

Venindu apoi la rendu alegerea membri- loru pentru forulu judetiului de statu se facu propunerea, ca se se aléga mai antaiu unu comitatu de 17 membri adeca cate unulu din fie- care tíera, carele se propuna o lista celu pu- tienu de 24 de barbati cu sciintie juridice si nedependinti, din tote tierile imperiului; acasta propunere se sustienú de centru si de drépt'a, dara remase in minoritate, firesco ca nu con- veni aceleia parti, carea tiene a mana destinele senatului.

In fine se impartira patru proiepte de legi fundamentali, unulu despre drepturile generali ale cetateniloru, alu doile despre poterea ese- cutiva a regimului, alu treile despre poterea judecatorésca si alu patrale despre asiodiarea unui foru imperiale. Tote aceste proiepte de legi se pusera la ordinea dilei pentru siedint'a venitorie. Se pare inse, ca celu putienu majori- tatea senatului se va decide pentru amenarea tratariloru asupra acestoru patru legi pana ce nu se va pune pe mesa si propunerea in pri- vint'a revisiunii constitutiunei. —

Desfiintierea tribunalului supr. Transilvanu.

Diurnalulu oficialu alu ministeriului un- gurescu „Budapesti Közlöny“ aduce urmatori- ulu emisu de la ministrulu de justitia:

Cu incuviintierea Majestatei Sale imp. reg. Apostolice de Nr. 26 septembrie a. c. si pre bas'a impoteririi mele primite de la dieta, or- dinezu prin acasta:

1. Tribunalulu supremu pentru Transil- vania infintiatu in urma decisiuniloru die- tei din Sibiu celoru scose din validitate, si de presentu cu resiedint'a in Clusiu, si va fini ap- titivitatea sa la 31 decembre 1867 si atunci se va desface.
2. De la 1 ianuaru 1868 suprem'a in- grigire justitiara si pentru Transilvan'a o va avé tabul'a septemviralu reg. ung. respective acsa corporatiune care atunci va avé funtiunea tribunalului supremu judecatorescu.
3. Decamdata luandu-se in consideratiune legile si relatiunile juridice diferitorie ale Transilvaniei, si va infintia o sectiune propria in senulu atinsei corporatiuni, care va essercia suprem'a ingrigire judecatorésca pentru Tran- silvania.

Datu in Pesta 1 octobrie 1867.

Aradu, 27 sept. 1867.

(Calatori'a comitelui supr. si contri- butiuni.) In 8 l. c. am intielesu ca comitele supr. voiesce a cercata opidulu Pecica-romana si comunele vecine. Curiositatea me duse si pre mine la Pecica, se me convingu ca óre adeveru graiescu foile straine cumca romanii facu comi- telui supr. primiri cordiale pre undecaletoresce? Debe se marturescu ca la Pecica am vedutu alte oole, aici aici l'au acceptatu numai antistii cu forte putieni romanu, si daca magiarii din Pecica magiara nu esiau spre intimpinare pana la otarulu Aradului, atunci calatori'a ar fi fostu forte de postu (de secu.) Antistii impusa de autoritatea de acum (in urma celoru intem- plate la alegerea de alegatu. Red.) si-a datu tota ustanéla spre primire, inse poporul rema- se intru indiferentismu.

Intrandu in cas'a comunala, dupa ce tie- nú celoru de fatia o vorbire in limb'a roma-

nésca, că „a venit se cere dăcerea trebilor” etc. face poporului întrebarea: „de ce nu plătesc contribuțiile?” La această unu avu cutezarea a-i răspunde cumca poporul n'are încredere în antistia impusa, că voiesce restituirea antistiloru de mai nante, ori alegeri noue de catra poporu, apoi scarmenă pre antistii de acum, unulu câte unulu, într'unu modu cum se nu ésa în publicitate, arotându daunele cauzate averii comunale. Alu doile dede totu pre asta cale. Alu treile spuse că poporul vre se plăteasca la Directiunea financiară. Multimea ce venise a-si plange necazurile, li secundă.

La aceste comite, alteratu de totu, chiamă în apropiare pre cei ce graiseră, si demandă judelei cercuale Fischer se-i insemne si indata se-i escueze pentru tôte feliturile dedari si imprumuturi de sômene. Apoi vorbi despre escuețiuni militari, inchisori si alte, cari potu face pre poporu se se téma a se mai plange candu comitele va veni se li asculte necazurile. Unulu din coi de sus vôi se mai graésca cova, dara comitele i dise: „taci, că dăca nu taci, te poruncescu afara.” Romanulu nostru I. M. tacu si face nisco complimente mari, neindatinat, ca metaniile. Comitele plecă, facendu-i-se ovatiuni de antistia impusa.

Dupa catova dilo, patru ómeni din Pecica rom. rogara pre unu advocatu din Aradu se li face recursu la ministeriu că li s'au pemnoratu si pretiuitu tôte bucatele de nutrementu si desementia, pentru că au outezatu a vorbi si a se plange comitelui supr.

Inca nu sosise respunsu la recursulu acest'a, si intalnindu pre unulu din aici individi mi spuse că judele cerc. a ordinau licitatiunea averiloru pemnorate. Mi-a aretatu boletele, solvise tôte detoriiloru inca si pe patriarulu Opt. — Dec. a. c. Acestu individuu, ca se-si scape bucatele, imprumutase bani de la ovrei. Mi spuse că, e cutare în comună detoriu cu sute, altulu asidere, unu locutoriu cam cu 1085 fl. dar acestora nu li se face necadiu, pentru că — bagu de séma — sunt ómenii sistemii de acum.

Mi-am tienutu de detorintia patriotica si romanésca a spune în publicitate óm naintămu sub constitutiunismulu ungurescu. De alta parte drepturile natiunali inca ni-su amenintate, atatu cele ce si le-a castigatu romanulu prin nascere de la Ddieu, catu si cele castigate prin prassea guvernoloru de mai nante. Cu date autentice voiu spune alta data mai multe.

y.

Dobra, sept. 1867.

(Conferintie invetiatoresci. Participarea preotiloru Pareri despre speșele de caletoria si tass'a comisariiloru. Invetiatorii se controléza insisi.) Aici inca am avutu conferintie în 17, 18 si 19 aug. Au luat parte si putieni preoti între cari unulu în vestiminte unguresci, fio amintitu spre . . . santiei sale.

Conferintiele se tienu de instructiunea data pentru ele în 1863. Se incepu si finescu prin óvntari. Obieptele sunt diferite, dupa cercustantie. Resultatulu si de estimpu a fostu indestulitoriu. Fiindu si io invetiatoriu, nu-lu potu laudá multu, ca se nu mi se impute. Unu invetiatoriu, cu invoieca tuturor'a rogă pe ris. protopopu Nicolae de Crainicu ca presiedinte conferintii se arete ven. consistoriu pe prentii cari n'au luat parte la conferintie, n'au luat cemplu de la d. presiedinte care desi în étate si bolnavu n'a lipsitu de la neci o conferintia. Totu vôi se învetaie pre colegii sei la implinirea frumóșei loru chiamarei ca se nu se radice voci prin diurnale că sunt nedemni de misiunea loru. S'a cetitu articulu „Scólele noastre din Transilvania” aparutu în „Albina”, desclinitu unde se arata cum se propunu obiectele de invetiamentu în scóla. Sperămu că de acum nainte nimene va fi în dreptu a mai face asemenea critica.

Ati publicatu tienerea conferintiloru în dieces'a Caransebesului, dar nicairi n'am cetitu că la ataro conferintia ar fi luat parte si preotii, ba într'unu locu chiar si protopopulu s'a dusu d'a casa. Noi credemu că beserica si scóla fiindu impreunate prin natur'a loru, avendu acela-si scopu: a lumina poporulu, trebuie ca preotii se umble în contielegere la lueru cu invetiatorii si asié si ei se participe la conferintie. Tass'a comisariiloru de 2 fl. 50 cr. credemu că s'ar poté incunjurá casí în Transilvania, unde fie care inspectoru districtualu tiene

conferintia: cu invetiatorii din tractu, consultandu-se mai antaiu cu cei mai apti invetiatorii despre obieptele de pertratu, cari se si asternu inspectorulu scól. supr. spre incuviintiare. Dăca comunele de buna voia ar dá speșele de caletoria, ar fi de laudatu, inse folosulu e propriu alu invetiatoriloru.

In „Tel. R. nr. 70 în corespundintia din Rip'a de jos, am cetitu că conferintia invetiatoreșca a decisu a aretá pre cei absentii la inspectorulu supr. ca aceia se nu mai funtiuneze. Este fórtu frumosu candu invetiatorii insisi priveghiéza si controléza unii pre altii, si arunca din categori'a loru pre cei nedemni de chiamare. Prin această ne-am curatí de membrii ce nu ni facu neci ónóre neci folosu, si ni-ar cresce stim'a în fati'a publicului.

Petru Fogarasiu

Rachita 17 sept. v. 1867.

(Conferintia invetiatoreșca în protopopiatulu Fagetului) s'a inceputu domineca în 3 si s'a finitu mercuri în 6 l. c. st. v. precum această s'a intemplatu pretotindeno în dieces'a Caransebesului. La sant'a liturgiá d. protop. Atanasiu Joanoviciu a tienutu cuvintaru aretandu sarcinele chiamarii invetiatoreșci carea straduesce se naltie natiunea nostra érași la gradulu pe care stetea în trecutulu gloriosu candu alte popóra imprumutá de la ea si cultura si religiune. Aretá meritele Parintelui nostru metropolitu And. br. Siaguna, si Parintelui Episcopu Popasu pentru eliberarea ierarchiei noastre de apesările serbesci si luminarea poporului, demandandu tienerea conferintiloru invetiatoreșci. Vorbi despre bunetatea Imperatului. S'a cantatu „imnulu poporulu”, éra pentru arhieriei „pre stapenulu si arhierulu etc.”

Pasi acum d. comisariu Gaitoviciu, vorbindu despre problem'a scóloru, detorintiele invetiatoriloru cari au se fie ostasii luminarii din antea caror'a se despara si se fuga intuneculu si nepreceperea. Locutoriloru spuse detorintiele parintesci de a-si cultivá fiii. Cultur'a acum ni vine mai lesne dupa ce Mai. Sa a restauratu metropoli'a, a denumitu de metropolitu po Esc. Sa br. Siaguna celu cu multe merite si de episcopu pre Popasu despre a caruia zeludevodescu conferintiele. Catra acesti pre gloriosi archipastori, ni-a mai datu Ddieu multi barbati cari si iubescu natiunea loru pentru care asuda neincetatu, între acestia desclinitu lucesce famili'a de Mocioni, carea e radiemulu natiunei noastre, pe carea se o traésca Ddieu la multi ani. La această toti invetiatorii au cantatu „intru multi ani.”

Dupa acestea s'au inceputu conferintiele, asistandu si conducendu si d. protop. si d. comisariu, tratandu-se despre metodulu practicu de invetiamentu si alte obiepte de importantia. Despartirea a fostu catu se poté de buna. Am fastu de fatia impreuna cu unu colegu alumeu, suntemu amendoi d'in dieces'a Aradului. Sperămu că asemenea conferintie se vor introduce si la noi.

I. Blidariu, invetiatoriu.

Afacerea Candiei.

Diariulu de Paris „Monde” primésce o corespundintia din Constantinople despre audiintia ce reprezentantele rusescu generalulu Ignatieff a avut'o la Sultanulu în 5 septembrie. Reprezentantele, gatindu-se de cale catra Crimea unde potreca atunci Tiarulu, inca odata a datu Sultanulu „suatulu amicabilu si neinteresatu” se cedeze Greciei insul'a Candi'a, ca prin această se previna complicatiunile serióșe, si totodata „la rogatu pre Sultanulu se-i dee respunsulu ultimu si decisivu ca se-lu duca Tiarulu Alessandru. La această — precum spune corespundintele numitu — Sultanulu a respunsu, într'unu tonu resolutu si amaru, urmatoriele: „Dta mi suatuesci se predau Creta regulu Georgiu, care are lipsa de această insula pentru a-si face popularitate în Grecia, elu care neci e grecu de nascere si numai de trei ani domnesce. Io sum alu 33 descendinte dintro dinastia carea are multu se multiamésca popóraloru preste cari domnesce mai de multu de cincisecle, si de popularitatea mea nu-ti pasa Ddale nemica. De la inceputulu afacerii candiotice am primitu adreso numeróșe si ferbinti a dese ori de la supusii mei musulmani, cari de tôte laturile se imbiau a se organiza în corpuri de voluntari pe speșele loru proprie ca

se mérga în ajutorulu fratiloru din Candi'a. Aternatu de la mino se trimitu 200,000 de turci la Creta si asié se domolu mai iute rescóla, se facu capetu protensiuniloru insolintu ale eliniloru si interventiei poteriloru. N'am facutu această, din consideratiunea catra Europa crestina, si io nu vreu se uitu că sum suveranulu si ta'ta si a milióneloru de crestini. Si toc'm'a pentru această intieleptiune si temperantia a mea carea permisé rescólei a se protulgi, Europa se me pedepsésca astadi, se o faca de arma în contra mea! O generale, Dta nu esti suveranu si nu scfi ce costa omulu coronatu a sacrificá veri o parte catu de mica din statele sale! Tiarulu Alessandru, speru, va precepu mai bine adanc'a si imperativ'a consciintia carea mi demanda se-mi inchidu urechile la tôte propunorile cari tientescu la atentatu a supra intregitatei imperiului meu. A cede Candi'a! generale, dupa unu asemene actu cum asiú poté trece peste pragulu palatiului meu si pe stratele capitalei mele se suferu privirile poporului meu indignatu? E desonorarea coronei si dinastiei mele ce asiú subscrié în acestu modu. Neci odata! Nu numai că nu voiu cede insul'a, dar neci me voiu invoi la veri unu actu ce ar presupune asemenea cessiune în venitoriu. Tiarulu Alessandru me va precepe, dăca dta i voispune aceste cuvinte, cari nu esu numei dia gor'a mea, ci din adanculu animei mele.”

Economia.

Giula 15 sept. v.

Porumbulu s'a culesu, si rodulu e imbucuratori. Culesulu viloru curge inca, rodu va fi destulu cum neci sperantia n'aveamu se fie estimpu. Porumbulu sustiene pretiulu de mai nante 50—60 cr. m. acovulu de vinu próspetu se poté capotá cu 2 fl. — 1 fl. 60 cr. Gránulu curatu 9 fl. 50 cr., celu de rondu 8 fl. 40 cr., celu secaretiu 5 fl. 60—6 fl. de sinicu. Ordiu si ovesu 3 fl. 60 cr. Curechii nu pre avemu si e scumpu fórtu. Dupa seceta de dóué lune, capetaramu acum plóia si recéla. A.

Temisior'a, 27 sept. 1867.

(Reportulu de septemana a Loicului din Temisior'a.) — Pretiurile de schimbarea fórtu putienu. Mai tóta septemana această se sustienura casí în cea trecuta.

Notămu:

Grău, 88/89 $\frac{1}{2}$ cu fl. 4.90—5 fl.; 86—89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ fl. 4.60—4.70; 85/89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ cu fl. — cr.; 85/89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ cu fl. — — —, usuare 89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 0 fl. — — cr. — Secar'a 78/80 $\frac{1}{2}$ cu fl. 3.15—3.20. — Ordiulu 66/70 $\frac{1}{2}$ cu fl. — — — fiindu putienu. — Ovesulu 46/48 $\frac{1}{2}$ cu fl. 1.55—60. Porumbu de estimpu meti'a 2 fl. 30 cr.

VARIETATI.

— *Casulu din Bobota* ni-lu ilustréza o lunga corespundintia ce primimu de acolo. Nu o potemu produce pentru că parte o pre lunga parte de interesu mai numai comunale. Vedemu în ea că dreptulu crasmaritului si inca unelo posesiuni au fostu ale besericei din locu, dar o clica comunala a trasu tôte folóșele în partea sa si dăca cumva preotii au cutezatu a se plange la autoritate politica ori besericesca, atunci clic'a punea intrigele în lucrare si bietii preoti sciti ce patiau? éca ce: în 1814 paroculu Simeone Popu s'a lipsitu de preotia pentru totdeun'a, în 1830 Ioane Orosz fu suspinsu din funtiuni, în 1840 Inatu Ipianu a moritu despreotitu. Acestea le-au veditu domni de pamentu si inca din 1748 au procesu contra Bobotaniiloru, bagu de séma crediendu că vor triumfá candu comun'a se va certá. Preotulu de acum'a inca are procesu, investigatiuni se facu, despre cari nu ne potemu pronuncia că sub iudice lis est. Cetitorii vor întrebá că ce face vanerabilulu consistoriu din Gherla în asemenea cauza ca se scutéșca averea besericei si pe preotu, căci comun'a se vede apriatu suspitióșo de óra-ce neci cu unu preotu nu s'a multiamitu? Consistoriulu inca e la investigatiune. E adeveratu că preotii suferu multe din diferite parti, éra sinodele nu mai sosescu ca se li reguleze trobile si delature necazurile. S'ar insielá acci domni episcopi din diecesele romane, cari ar crede că absolutismulu

loru are destula intieleptiune si energia ca a inlocuésca sinodalitatea besericei romane. Tot progreséza, óunóșemu epistol'a lui Eótvós catu primatele Ungariei si respunsulu acestuia catu vre se introduca sinodalitatea si în beserica romanocatólica. Chiaru si în Turcia, Sultanulu a chiamatu pre Fazil Mustafa din essilu, negociéza cu elu se primésca guvernulu si se introduce reformele constitutiunali, candu apoi vóia niof'a basiloru va desparé cu totulu, va trece la tradițiune. Astfolu în totu orientulu Europei neci unu statu séu institutiune nu va mai remané în absolutismu de catu numai unele din besericele romane.

— *Unu pictoru romanu la espusetiunea de bele arte în Roma.* Diurnalulu „Eptacordo” ce se publica la Roma si se ocupă specialminte de bele arte cu o deservitate seriozitate ce i-a ascuratu nume bunu si stimu la barbati de ramulu numitu, în nr. 26 face unu raportu despre espusetiunea de bele arte din Roma, pronunsiandu-se generalminte éra cu nume graiesce numai despre opurile cele mai escelinte. Acestu diurnalu au afatu cu cale a se ocupá anume de opurile espuse de pictorulu romanu Nicolae Popescu. Cuvintele lui „Eptacordo” sunt acestea: „Tenerulu Nicolae Popescu romanu din Banatu în Ungaria, si-a propusu în capu a ne face se meditámu cu seriozitate a supra cestiunei pauperismului, importanta pretotindene, pre importanta în Roma oferindu priviriloru nostre una figura ca divmetate din natural'a, infatisiandu pre unu seracu, betranu de étate, trentiosu de vestiminte, în momentul de a-si întinde pelari'a catra trecatori ca se lasé a-i cadé în ea putientic'a caritate de unu obolu. Si în adeveru i-a recesit intentiunea sa, de óra-ce nu e nimene care se nu se oprésca a admirá această icona, si admirand'o se nu-si reculéga ideele sale a supra acestoi duróșe cestiuni a omului ce se umileșca înainte altui omu pentru simpl'a causa oblipseșce banii! . . . Afara de seracu, elu espusu inca patru icóne fórtu frumóșe în oleu cari descoperu în elu unu pictoru valorosulu. Óndre pictorului nostru care a seceratu asemenea laude acolo unde rivalisara maestrui betranu.”

— *Pentru stergerea concordatului* mai în fle care di sosescó cate o petitiune la senatulu imperialu trimisa de cutare comunu.

— *Unionistii în Croatia* procedu totu cu mai multa energia. Unu telegramu din Zagrabia insciintéza: O ordinațiunea a cancelariei de curte dá demisiune tuturoru profesoriloru si directoriloru de parti'a natiunala pre la gimnasie si scoli reale. Aici în Zagrabia e demisiunara sieșe natiunali.

CONCURSU.

Pentru statiunile invetiatoreșci: în comunela Hontisioru, si Madrijesticottulu Aradului, si în comun'a Plescutia, cottulu Zarandului — se escrie Concursu pana la 18 octovre st. v. a. c., cu care sunt impreunate urmatoarele emoluminte, si adéca cu cea din Hontisioru 80 fl. v. a., 6 cubule grău, 6 cubule cucurudiu, 1 mesura de fasula; 30 portii de fenu, 8 orgii de lemne, si cortelu liberu cu o gradina de legume. Cu cea din Madrijesti 70 fl. v. a., 4 cubule de grău, 4 de cucurudiu, 50 portii de fenu, 1 mesura de fasula, 8 orgii de lemne, si cortelu liberu cu o gradina de legume, si

cu cea din Plescutia 200 fl. v. a. cortulu liberu, si 8 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupá aceste statiuni sunt avisati recursurile loru instruate cu documintele cerute, si adresate catra P. O. consistoriu din Arad pana la terminulu prefiptu la mine subscrisulu a le substerne în Buteni.

Buteni în 17 septemvre 1867.

Ioanne Munteanu, m. p. distr. prot. si insp. de scóle a Buteniloru, si int. adm. prot. si insp. de scóle a Halmagiului.

(1—3)

Viena, 3 octobre. Burs'a de séra de la 2 l. c. Imprumutele de statu cu 5% 50.90—51.10. Obleg. desarcinarii de pamentu ung. 68.—, 68.75; transilv. 64.— 63.50; Banatemes. 66.—, 66.50; bucovin. 64.50,—65.— Galbenulu 5.97—5.98; Napoleondori 10.1—10.2; Imper. rusesci 10.20, 10.25; Argintulu 122.59—122.75.